

A ג'ט

Intro

Today we will Be"H learn ל'דף ל' of ג'טין. מסכת ג'טין.
Some of the topics we will learn about today include:

המלוה מעות
להיות מפריש מחלקן
Someone may lend money to a Kohein, Levi, or a poor person, with the understanding that he will withhold תרומות ומעשרות on their behalf as repayment of the loan, and he may assume that they are still alive.
The Gemara discusses many other Halachos pertaining to this arrangement, including

מתו
נוטל רשות מן היורשין
If the debtor dies, some say that he must confirm the arrangement with the heirs; others say that he can separate without their knowledge, relying on other Kohanim and poor people.

On the other hand,
העשיר העני
If the poor person becomes wealthy, the lender forfeits the loan.

B The Gemara discusses several Halachos regarding תרומת מעשר, including:

תרומת מעשר, תורם מן המוקף
the produce must be at hand when he designates the מעשר;
באומד, it may be estimated;
במחשבה, it can be separated through thought alone, without a physical separation, and
רשות לבעה"ב לתרום, the original owner, a ישראל, may separate it on the Levi's behalf.

A

המלוה מעות
להיות מפריש מחלקן

מתו
נוטל רשות מן היורשין

העשיר העני
The lender forfeits the loan

B

Several Halachos regarding

תרומת מעשר

תורם מן המוקף

באומד

במחשבה

רשות לבעה"ב לתרום

1 So let's review...

Zugt di Mishnah

המלוה מעות את הכהן ואת הלוי ואת העני להיות מפריש עליהן מחלקן

If someone lends money to a Kohein, Levi, or a poor person, with the understanding that he will withhold תרומות ומעשרות on their behalf as repayment of the loan; מפריש עליהן בחזקת שהן קיימין ואינו חושש שמא מת הכהן או הלוי או העשיר העני

He may retain the תרומות ומעשרות under the assumption that the Kohein or Levi is still alive, and that the pauper did not become wealthy.

1

מלכה

המלוה מעות

את הכהן ואת הלוי ואת העני להיות מפריש עליהן מחלקן

If one lends money to a Kohein, Levi, or poor person, with the understanding that HE will withhold תרומות ומעשרות on their behalf as repayment

מפריש עליהן בחזקת שהן קיימין ואינו חושש שמא מת הכהן או הלוי או העשיר העני

2 The Gemara explains that although לא אתו לידיה

The תרומות ומעשרות were not actually given to the Kohein or Levi, and therefore, as Rashi explains מאן זכי ליה להאי כהן

Since this particular Kohein has not yet acquired them, how can he use them to repay his loan? And furthermore, היאך יצא ידי נתינה

The lender has not fulfilled his obligation to give the תרומות ומעשרות to a Kohein or Levi?

The Gemara offers three answers:

רב says

במכירי כהונה

He always gives his תרומה to this particular Kohein.

Therefore, as Rashi explains

אסחי להו שאר כהני דעתייהו

והוה כמאן דמטו לידייהו דהני

The other Kohanim do not expect to receive them, and it is as if he acquired them.

שמואל says

במזכה להם ע"י אחרים

He has a third party acquire the produce on their behalf.

עולא says

רבי יוסי היא דאמר

עשו את שאינו זוכה כזוכה

The תרומות חכמים initiated that the Kohen acquires the תרומות even without a valid קנין, to enable repayment of the loan.

2

?

לא אתו לידיה

The תרומות ומעשרות were NOT actually given to the Kohein or Levi

מאן זכי ליה להאי כהן?

היאך יצא ידי נתינה?

2

שמואל

במזכה להם ע"י אחרים

He has a third party acquire the produce on their behalf

1

רב

במכירי כהונה

תמיד תרומה gives his תרומה to this Kohein

אסחי להו שאר כהני דעתייהו והוה כמאן דמטו לידייהו דהני

3

עולא

רבי יוסי היא

עשו את שאינו זוכה כזוכה

To enable repayment of the loan

3 The Gemara cites a ברייתא that adds additional Halachos concerning this arrangement:

1.
פוסק עמהן כשער הזול
He may stipulate that if the price drops, he will be repaid according to the market value at the time of payment, and the Gemara explains
אע"פ שלא פסק
כמי שפסק דמי
It is automatically assumed that the loan was made with this stipulation.

3 *Additional Halachos concerning this arrangement:*

ברייתא:

①
פוסק עמהן כשער הזול
If the price drops, he will be repaid according to the market value at the time of payment

**אע"פ שלא פסק
כמי שפסק דמי**

4 2.
אין בו משום רבית
Although it is usually forbidden to make such an arrangement before the market value is established, since receiving the produce at a cheaper rate is considered interest; in this case it is permitted, because
כיון דכי לית ליה
לא יהיב ליה
כי אית ליה נמי
אין בו משום רבית
Since if the crop is damaged the lender forfeits all payment, receiving the produce at the current lower price is not considered interest; and as תוספות explains,
התירו משום תקנת כהן
The Chachamim allowed this arrangement in order to facilitate a Kohein's ability to secure loans.

4 ②

אין בו משום רבית

Although,
It is usually forbidden to make such an arrangement before the market value is established, since receiving the produce at a cheaper rate is considered INTEREST;

In this case,
**כיון דכי לית ליה
לא יהיב ליה
כי אית ליה נמי
אין בו משום רבית**
If the crop is damaged the lender forfeits ALL, receiving the produce at the current lower price is NOT considered interest

התירו משום תקנת כהן
to facilitate a Kohein's ability to secure loans

5

3. אין שביעית משמטתו
 The loan is not cancelled during the שמיטה year, because
 לא קרינא ביה לא יגוש
 The prohibition not to demand payment does not apply,
 since he already has the produce.

4. אם בא לחזור
 אינו חוזר
 The Gemara explains
 בעל הבית לכהן
 The lender may not back out of the agreement, because the
 Kohein has already acquired the money of the loan under
 these conditions. However,
 כהן מבעל הבית
 אם בא לחזור חוזר
 The Kohein may cancel the agreement, because the lender
 did not actually perform a קנין in the produce.

6

5. נתייאשו הבעלים
 אין מפריש עליהם
 לפי שאין מפרישין על האבוד
 If the owner despaired of harvesting the damaged crop, he
 can no longer collect his loan, even if
 דאקון
 The stalks grew before they dried up, because
 אקנתא לאו מילתא היא
 This growth is insignificant. Therefore, if the owner
 despairs, he forfeits their share of the crop even if it
 eventually recovers.
 =====

5

3
אין שביעית משמטתו
 The loan is NOT cancelled
 during the שמיטה year
 לא קרינא ביה
לא יגוש
 Since he already has the produce

4

<p>כהן</p> <p>✓</p> <p>מבעל הבית</p> <p>אם בא לחזור</p> <p>חוזר</p> <p>The lender did NOT actually perform a קנין in the produce</p>	<p>אם בא לחזור</p> <p>אינו חוזר</p> <p>בעל הבית</p> <p>✗</p> <p>לכהן</p> <p>The Kohein already acquired the loan under these conditions</p>
--	---

6

5
נתייאשו הבעלים
אין מפריש עליהם
לפי שאין מפרישין על האבוד
 If the owner despaired of
 harvesting the damaged crop,
 he can no longer collect his loan,
 even if...
דאקון
 The stalks grew before they dried up
 אקנתא לאו מילתא היא
 Therefore, if the owner
 despairs, he forfeits their share of the crop
 EVEN if it eventually recovers

7 The Mishnah continues
מתו
צריך ליטול רשות מן היורשים
If the debtor dies, he must reaffirm the arrangement with the heirs, because, as רש"י explains, אין חוב זה מוטל עליהן, as רש"י explains, they are not responsible for the loan.

7
מתו
צריך ליטול רשות מן היורשים
If the debtor dies,
he must reaffirm the arrangement
with the **HEIRS**
אין חוב זה מוטל עליהן לפרוע

8 However, the Gemara cites a ברייתא in which רבי אליעזר בן יעקב disagrees;
מתו
מפריש עליהן
בחזקת אותו השבט
He may separate and retain the תרומות ומעשרות on behalf of other Kohanim and Leviim, specifically, as רש"י explains,
הקרוב להם באותו השבט ראוי ליורשם
Those who are next-in-line to inherit him;
Similarly,
ואת העני
בחזקת עניי ישראל
He may retain עניי מעשר on behalf of other poor Jews, because, as רש"י explains,
תקנת עניים הוא
כדי שימצאו מלוים להם
Although they are not responsible for this individual's loan, all poor people agree to this policy in order to facilitate loans.

8
However, the Gemara cites a ברייתא
רבי אחי
רבי אליעזר בן יעקב
מתו
מפריש עליהן
בחזקת אותו השבט
He MAY separate and retain the תרומות ומעשרות on behalf of other Kohanim and Leviim
הקרוב להם באותו השבט ראוי ליורשם
ואת העני
בחזקת עניי ישראל
He may retain עניי מעשר on behalf of other poor Jews
תקנת עניים הוא כדי שימצאו מלוים להם
ואת העני
בחזקת עניי עולם
עניי כותיים
כותים גירי אמת
If there are no עניי ישראל, he can separate on behalf of עניי כותיים
ואת העני
בחזקת עניי ישראל
He may retain עניי מעשר on behalf of other poor Jews
תקנת עניים הוא כדי שימצאו מלוים להם
כותים גירי אריות

However, regarding עניי מעשר, רבי אחי disagrees and says
בחזקת עניי עולם
And the Gemara explains
עניי כותיים refers to עניי עולם;
And as Tosfos explains, רבי אחי holds
כותים גירי אמת
They are considered Jews. Therefore, if there are no עניי ישראל in the city, he can separate on behalf of עניי כותיים.
However, רבי אליעזר בן יעקב holds
כותים גירי אריות
They are NOT considered Jews. Therefore, if there are no עניי ישראל in the city, he cannot separate on behalf of עניי כותיים, because this תקנה was made only for the local עניי.

9 The Gemara adds
 העשיר העני אין מפריש עליו
 זוכה הלה במה שבידו
 If the poor man became wealthy, the lender cannot
 separate on his behalf, because he's no longer eligible for
 מעשר עני; and the lender cannot collect on the loan,
 because the borrower acquired the remainder of the loan,
 because it was so stipulated at the time of the loan that it
 can only be collected from potential עני מעשר.

And the Gemara explains that the lender cannot collect
 from other עניי ישראל as in the case of מתו, because
 מיתה שכיחא
 עבוד תקנתא
 עשירות לא שכיחא
 לא עבוד תקנתא
 The חכמים guaranteed the loan in the relatively common
 event of his death; but not in the unlikely event that he
 becomes wealthy.
 =====

9

The Gemara adds
**העשיר העני
 אין מפריש עליו**
*He's no longer eligible
 for מעשר עני;*
זוכה הלה במה שבידו

The lender CANNOT
 collect on the loan,
 it was so stipulated
 at the time of the loan
 it can ONLY be collected
 from potential עני מעשר

The lender CANNOT
 collect from
 עניי ישראל
 as in the case of מתו
 מיתה שכיחא
 עבוד תקנתא
 עשירות לא שכיחא
 לא עבוד תקנתא

10 The Mishnah concludes
 אם הלון בפני בית דין
 אינו צריך ליטול רשות מן היורשים
 If the arrangement was made before בית דין, he does not
 need to consult with the inheritors. The Gemara explains
 that this refers only to
 יורשין שירשו קרקע
 ולא שירשו כספים
 Heirs who inherited land, but not if they inherited money,
 because, as רש"י explains,
 עליהם מוטל המצוה
 לפרוע חובת אביהן
 Ordinarily, an heir is only obligated to repay the
 deceased's debt from inherited land, but not from movable
 assets.
 =====

10

**אם הלון בפני בית דין
 אינו צריך ליטול רשות מן היורשים**

**ולא שירשו
 כספים**

**יורשין שירשו
 קרקע**

עליהם מוטל המצוה
 לפרוע חובת אביהן

An heir is only obligated to
 repay the deceased's debt
 from inherited land,
 NOT from movable assets

11 The Gemara discusses several scenarios regarding מעשר held by a ישראל:

1.
 ישראל שאמר ללוי
 מעשר יש לך בידי
 והילך דמיו
 If a ישראל informs a Levi of מעשר in his possession, and
 pays the Levi their value,
 אין חוששין
 שמוא עשאו תרומת מעשר על מקום אחר
 We do not suspect the Levi of renegeing on the deal and
 designating the produce מעשר for other מעשר in his
 possession, because
 אטו ברשיעי עסקינן
 דשקלי דמי ומשוו ליה תרומת מעשר
 We do not assume he is so wicked as to use the produce to
 tithe his מעשר after accepting payment!

12 2.
 ישראל שאמר לבן לוי
 מעשר לאביך בידי
 אין חוששין שמוא עשאו אביו
 תרומת מעשר על מקום אחר
 If the ישראל tells a Levi of מעשר owed to his late father, we
 are not concerned that the father used it to tithe other
 מעשר in his possession, because
 לא נחשדו חברים
 לתרום שלא מן המוקף
 We do not suspect the father of violating the prohibition
 against separating ומעשרות for produce that is not
 at hand.

3.
 בן ישראל שאמר ללוי
 כך אמר לי אבא
 מעשר לך בידי
 חוששין לתרומת מעשר שבו
 If a ישראל tells a Levi that his father told him that he
 designated מעשר for the Levi, the Levi must separate
 מעשר, תרומת מעשר, and we do not suspect that his father already
 separated it, because
 כיון שלא קיץ
 לא הוה מתקן ליה בעל הבית
 The amount of תרומת מעשר is unknown.

However, if he tells him
 כור מעשר בידי
 There is a specific measurement of מעשר in my posses-
 sion,
 אין חוששין
 לתרומת מעשר שבו
 The Levi does NOT have to separate מעשר מעשר, because
 we assume that his father already separated it, because
 כיון דקיץ
 תקוני תקניה בעל הבית

11

Several scenarios regarding מעשר held by a ישראל:

1

ישראל שאמר ללוי מעשר יש לך בידי והילך דמיו

If a ישראל informs a Levi of מעשר in his possession, and pays the Levi their value,

אין חוששין שמוא עשאו תרומת מעשר על מקום אחר

אטו ברשיעי עסקינן? דשקלי דמי ומשוו ליה תרומת מעשר!

12

2

ישראל שאמר לבן לוי מעשר לאביך בידי

אין חוששין שמוא עשאו אביו תרומת מעשר על מקום אחר

לא נחשדו חברים לתרום שלא מן המוקף

3

בן ישראל שאמר ללוי כך אמר לי אבא מעשר לך בידי

אין חוששין לתרומת מעשר שבו

חוששין לתרומת מעשר שבו

However, if he tells him, כור מעשר בידי

אין חוששין לתרומת מעשר שבו

כיון דקיץ תקוני תקניה בעל הבית

אין חוששין לתרומת מעשר שבו

כיון דלא קיץ לא הוה מתקן ליה בעל הבית

12 This follows the opinion of אבא אלעזר בן גמלא, who interprets the Pasuk ונחשב לכם תרומתכם בשתי תרומות הכתוב מדבר אחת תרומה גדולה ואחת תרומת מעשר Referring to both תרומה and תרומת מעשר; and this teaches us that they are comparable; Therefore,

1.
ניטלת באומד ובמחשבה
They both may be estimated, and do not require an exact count.
And, both can be separated in one's thoughts alone, without a physical act.

2.
יש לו רשות לבעל הבית לתרום
The owner of the produce, the ישראל, may separate תרומת מעשר just as he separates גדולה.

12

This follows the opinion of אבא אלעזר בן גמלא

וְנֹחֲשֵׁב לָכֶם תְּרוּמַתְכֶם

בלתי תרומות הכתוב מדבר

אחת תרומה גדולה
ואחת תרומת מעשר

This teaches they are comparable;
Therefore,

② **יש לו רשות לבעל הבית לתרום**

① **ניטלת באומד ובמחשבה**